

ДО
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
Г-н Георги Георгиев

ДО
МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ
Г-жа ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА

Копие до:
Националното бюро за правна помощ

От
АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – БЛАГОЕВГРАД,
представявана от Председателя на Адвокатски
съвет Благоевград адв. Мария Георгиева, с
адрес: Благоевград, ул. "Полк. Димов" № 1,
партер

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – БУРГАС,
представявана от Председателя на Адвокатски
съвет Бургас адв. Светлана Проданова, с адрес:
Бургас 8000 ул. "Княз Борис I" № 21 вх. Б, ет. 1

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ВАРНА,
представявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Тодор Касабов, с адрес:
Варна 9000, ул. "Батак" 7 ет. 3,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ВИДИН,
представявана от Председателя на Адвокатски
съвет Видин адв. Славяна Младенова, с адрес:
Видин 3700, ул. "Търговска" № 2

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ГАБРОВО,
представявана от Председателя на Адвокатски
съвет Габрово адв. Евгени Попов, с адрес: гр.
Габрово, ул. "Априловска" № 9, ет. 2,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – КЪРДЖАЛИ,
представявана от председателя на
Адвокатския съвет адв. Христо Караманолов,
адрес: Кърджали 6600, бул. "България" № 47
ет.3 офис 31,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – КЮСТЕНДИЛ,
представявана от председателя на
Адвокатския съвет адв. Емил Велинов, адрес:

Кюстендил 2500, ул. "Цар Освободител" № 64,
ет.3, офис 1,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ЛОВЕЧ,
представлявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Румен Константинов, с
адрес: Ловеч 5500, ул. "Търговска" № 41,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ПАЗАРДЖИК,
представлявана от Председателя на Адвокатски
съвет Пазарджик адв. Александър Чалъков, с
адрес: Пазарджик 4400, ул. "Цар Самуил" № 28,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ПЕРНИК,
представлявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Румен Кирилов, адрес:
Перник 2300, ул.Търговска 46, ет.3, офис 7,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ПЛЕВЕН,
представлявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Ивайло Арнаудов, с
адрес: Плевен 5800, ул. "Полтава" № 4, вх."Б",
ап.3,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ПЛОВДИВ,
представлявана от Председателя на ПАС адв.
Пламен Бонев, с адрес: Пловдив, бул. "Шести
септември" № 152, ет. 3, офис 3-2Б

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – СИЛИСТРА,
представлявана от Председателя на АС адв.
Димчо Кьосев, с адрес: Силистра 7500
ул. "Стефан Караджа" № 19, п.к. 17

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – СЛИВЕН,
представлявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Лидия Атанасова, с
адрес: Сливен 8800, пл. "Хаджи Димитър" №2,
Съдебна палата, офис 100

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – СМОЛЯН,
представлявана от адв. Нелия Маринова-
Янкова, адрес: град Смолян 4700, бул.
"България" № 16, Съдебна палата, ет.1,
Адвокатска стая

СОФИЙСКАТА АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ,
представлявана от Председателя на САС адв.
Жана Кисьова, с адрес: София, бул. Тодор
Александров №137, етаж 3, ел.поща:
chairman@sak-sas.bg

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – РУСЕ,
представлявана от председателя на
Адвокатския съвет адв. Златан Златанов, адрес:
гр. Русе ул. Александровска №71,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ТЪРГОВИЩЕ,
представлявана от председателя на
Адвокатския съвет адв. Иван Иванов, адрес:
Търговище, ул. Лилия No. 4А,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ХАСКОВО,
представлявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Зоя Зарчева, с адрес:
Хасково, ул. Хан Кубрат 8, ет.4, офис 24 и ет. 5

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ШУМЕН,
представлявана от Председателя на
Адвокатския съвет адв. Николай Николов,
адрес: гр. Шумен, п.к.9700, ул. "Добри
Войников" 9-13

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ – ЯМБОЛ,
представлявана от председателя на
Адвокатския съвет адв. Боряна Чорбаджийска-
Русева, адрес: Ямбол, 8600, ул."Жорж Папазов"
№14, ет.4, кантора 408

Относно: Необходими реформи и готовност за
ефективни протестни действия във връзка с
ниското заплащане на адвокатския труд в
системата на правната помощ и липсата на
държавна политика за подобряване достъпа до
съд

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР,

Уважаеми членове на Националното бюро за правна помощ,

След дългогодишни усилия от наша страна и проявеното търпение от всички
адвокати, предоставящи правна помощ да дочекаме българската Държава чрез
Министъра на правосъдието да структурира ясна и градивна политика за развитие на
правната помощ и подобряване условията на работа за адвокатите в системата на

правната помощ, постигнатите резултати са все по-задълбочаваща се криза в доверието на хората към българското правораздаване и ефективността на правната помощ, масово оттегляне на адвокатите от дейностите, включени в правната помощ и особено тези със спешен характер, и пълно незачитане на нашите искания.

Държавата чрез различните си органи и длъжностни лица непрекъснато оповестява намерението си да се бори с отколешни проблеми в българското общество, като усещането за безнаказаност и липса на правна грамотност у населението, имотните измами, домашното насилие, престъпността и разпространението на наркотични вещества сред малолетни и непълнолетни, престъпленията по пътищата и др. Правната помощ, предоставяна от адвокати е един от основните инструменти да се намират решения за тези проблеми.

Държавата трябва да поощрява предоставянето на правна помощ на материално затруднени лица (особено възрастните хора без достатъчно доходи), за да получат надлежна консултация преди сключване на важен за тях договор или поемане на задължения, които впоследствие биват използвани за лишаването им от техния единствен имот. Наместо това предоставянето на правни консултации в регионалните центрове към адвокатските колегии е изключително пренебрегвано – адвокатските колегии не разполагат с достатъчно големи и подходящи помещения за целта, адвокатите не заявяват желание да работят в тези регионални центрове поради непривлекателните условия на работа, унижително ниското заплащане и агресивното поведение на някои от лицата, които ги посещават. Хората, които искат да се консултират с адвокат в тези регионални центрове са само тези с доходи под прага на бедността, и единствено в България няма предвидено възстановяване на спешно направени разходи за правна помощ, нито предвидена подходяща таблица за частично поемане на разходите за правна защита и консултации (с предвидено самоучастие на консултираното/ защитаваното лице, когато доходите му само частично не достигат да покриват разходите).

Държавата трябва да предлага на лицата, пострадали от домашно насилие консултация с адвокат на много ранен етап, за да се предприемат мерки за документиране на насилието, осигуряване на подходяща защита и настаняване на лицето в по-сигурна и спокойна среда, включително и помощ при сключване на наемни договори, трудови договори, процедури по повод упражняването на родителските права и др. Държавата трябва да осигури и на децата, пострадали от домашно насилие (понякога от двамата си родители) адекватна защита и придружител при необходимост от лечение на детето, образователни или здравни нужди на децата, настаняване и осигуряване на тяхната безопасност. За тези специфични дейности обаче не се обучават достатъчно адвокати, не се осигурява достатъчно финансов ресурс за мобилност и придвижване на регионалните центрове за консултации или на отделни дежурни адвокати на мястото, на което се намира пострадалият от насилие, нито се заплаща на адвокатите адекватно възнаграждение. Възнаграждение в размер на 30 лв. или 50 лв. за посещение при пострадал от домашно насилие, или за придружаване на малолетен по време на разпит в нощните часове или в почивни дни, много често не може да покрие дори разходите, които адвокатите правят за придвижване до мястото на процесуалните действия или лекарствата, които адвокатите закупуват на малолетните пострадали, защото държавата не им осигурява тези лекарства. Трябва да се предвидят и санкции за държавни служители, които посещават дома на пострадалиите от домашно насилие, но не

осведомяват лицето за възможностите да ползва правна помощ и да получи подкрепа от адвокат.

Проявената съпричастност към медийно оповестени единични случаи на пострадали от измами възрастни хора, към хора, загубили живота си в инциденти, свързани с домашно насилие, или към семейства, изгубили децата си по пътищата на България, не е достатъчна, за да се опази обществото от тези проблеми. Държавата трябва да промотира, да улесни ползването на правна помощ и да я обезпечи финансово.

Няколко поредни години ефектът на пандемията и инфлационните процеси бяха изключително негативни за българските адвокати, които на ежедневна база защитават българските граждани и ги подпомагат да получат съдействието на съд, прокуратура и други държавни институции. Няколко поредни години адвокатските колегии от страната бяхме последователно убеждавани от всеки следващ политик, оглавил Министерството на правосъдието, че възнагражденията за правна помощ ще бъдат осъвременени и от следващата година бюджетът на правната помощ ще се увеличи значително.

Липсата на каквото и да е позитивно развитие в правната помощ в последните десет години и липсата на промени във възнагражденията в последните пет години, налага адвокатските колегии от страната, чиито председатели подписваме това писмо да отправим следните конкретни искания, които отправяме към Министерски съвет чрез посочените в титулната част на писмото държавни органи:

1. Издаване на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за заплащане на правната помощ, в съответствие с проекта, който още през 2024г. беше предложен на Министерството на правосъдието от създадената към същото министерство работна група и бе съгласуван от участниците в работната група, във възможно най-спешен порядък и без отлагане началния момент на действието и.

2. Увеличаване на бюджета за правна помощ и възнагражденията по Наредбата за заплащане на правната помощ поне двойно (със 100%) с ефект от началото на 2026г.

3. Предвиждане на достатъчно по размер разходно перо в бюджета на съдебната власт за възнаграждения на особени представители, платими от бюджета на съда.

Въпреки, че Наредбата за заплащане на правната помощ се приема с постановление на МС, а в бюджетната процедура участват множество държавни органи съобразно Закона за публичните финанси разработването на националните бюджетни документи на съответните етапи на бюджетното планиране, които имат отношение към правната помощ, се осъществява именно от Министъра на финансите и Министъра на правосъдието. Според издаваните в последните години решения на МС по чл.67 от ЗПФ за одобряване на бюджетната процедура, бюджетните прогнози и проектите на бюджети се разработват от първостепенните разпоредители (Министъра на правосъдието за правната помощ) и от министъра на правосъдието за бюджета на съдебната власт. Процесът на бюджетно планиране за 2026г. вече е започнал и в рамките на периода април-май 2025г. настояваме да бъдат предприети действия по поставените от нас искания.

Ето защо, в случай, че отправените към Вас конкретни искания по т.1-т.3 не бъдат удовлетворени и не бъдат взети мерки за тяхната реализация, адвокатските колегии в страната, чиито представители са подписали настоящото писмо заявяват готовност за ефективен протест и спиране на работа със системата на правната помощ, считано от 1 юни 2025г.

За дългосрочното разрешаване на проблемите в правната помощ, настояваме да се предприемат и следните спешни действия:

4. Формиране на работна група с представители на Висшия адвокатски съвет и адвокатските колегии от страната, която да подготви програма за реформи в правната помощ и подобряване на условията за работа на адвокатите за периода 2026-2030г. (в това число преминаване към механизъм за периодичното им актуализиране, обвързване с размера на МРЗ или по друг начин).

5. Одобряване на програма за осигуряване на допълнителна квалификация на адвокатите в специалните материи по Закона за закрила на детето, Закона за здравето, Закона за защита от домашното насилие и Закона за убежището и бежанците и други специални закони, и привличане на повече адвокати към посочените области на квалификация и правна защита. Настояваме тази програма и конспекти за обученията да бъдат одобрени с активното участие на адвокатските колегии и да бъдат провеждани съвместно от адвокатските колегии, НБПП и ЦОА.

6. Да се инициират законодателни промени доходите на адвокатите от правна помощ да бъдат необлагаеми, а осигурителните вноски върху получените или начислените възнаграждения за правна помощ да са за сметка на държавния бюджет, съответно бюджета на съдебната власт.

7. Да се инициират законодателни промени за създаване на квалифицирани състави на престъпления срещу адвокат (по чл.116, чл.131, чл.143 НК и др.).

8. Да се обсъдят с председателя на НБПП и председателите на адвокатски колегии редица облекчения за адвокатите при снабдяване с документи по предоставената от тях правна помощ и подаването на отчети.

9. Да се предприемат спешни мерки за подобряване на електронната система на НБПП в софтуерно и хардуерно отношение, и да се създадат интерфейс и функционалности, които са ориентирани към потребителя на системата и го улесняват.

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР,
Уважаеми членове на НБПП,

Адвокатските колегии в страната, чиито представители са подписали настоящото писмо, изразиха своята готовност за обсъждане на проблемите и намиране на решения за тях на проведената среща в Министерство на правосъдието. Същевременно дългогодишното отлагане на въпроса и незначитане на адвокатурата като равностоен партньор в предоставянето на правна помощ налага да се предприемат ефективни действия и ако отправените към Вас конкретни искания не бъдат удовлетворени и не

бъдат взети мерки за тяхната реализация, заявяваме готовност за ефективен протест и спиране на работа със системата на правната помощ, считано от 1 юни 2025г.

23.04.2025г.

С уважение:(подпис)

адв. Мария Георгиева

.....(подпис)

адв. Тодор Касабов

.....(подпис)

адв. Христо Караманолов

.....(подпис)

адв. Румен Константинов

.....(подпис)

адв. Александър Чалъков

.....(подпис)

адв. Ивайло Арnaudов

.....(подпис)

адв. Димчо Къосев

.....(подпис)

адв. Нелия Маринова-Янкова

.....(подпис)

адв. Иван Иванов

.....(подпис)

адв. Николай Николов

.....(подпис)

адв. Златан Златанов

.....(подпис)

адв. Светлана Проданова

.....(подпис)

адв. Славяна Младенова

.....(подпис)

адв. Евгени Попов

.....(подпис)

адв. Емил Велинов

.....(подпис)

адв. Румен Кирилов

.....(подпис)

адв. Пламен Бонев

.....(подпис)

адв. Лидия Атанасова

.....(подпис)

адв. Жана Кисьова

.....(подпис)

адв. Зоя Зарчева

.....(подпис)

адв. Боряна Чорбаджийска-Русева